خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۶ . ۲۵ ربیع‌الاول ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۷۰۶

بورس

در صفحه امروز بورس، در بخش آموزشی با مفهوم مهم نقدشوندگی آشنا می شویم؛ شما برای خرید یک سهم در کنار ارزیابی، ریسک و سودآوری انتظاری آن با توجه به حساسیت خود حتما باید نقدشوندگی سهم را هم بررسی کنید. در بخش تحلیلی هم مروری خواهیم داشت بر نمادهای موجود و متغیرهای مهم اثرگذار بر صنعت پتروشیمی. در واقع اولین گام تحلیل این صنعت را بر می داریم تا شما بتوانید تک تک نمادها را از بین آن ها انتخاب و بررسی کنید.

اصطلاحات

تجربیات خود را با ما در میان بگذارید

آشنایی با ۳ مفهوم و ۴ تاریخ مهم

امروز در این ستون با مفهوم مرتبط با برگزاری مجمع شرکت ها آشنا می شویم.

سال مالی:
هر شرکت دوره ای ۱۲ ماهه را به عنوان سال مالی انتخاب می کند و بر اساس آن بودجه آتی و صورت های مالی پیشین را تهیه و ارائه می کند. سال مالی اکثر شرکت ها منتهی به پایان اسفند هر سال است اما برخی نیز پایان خرداد، شهریور و یا آذر را به عنوان پایان سال مالی انتخاب می کنند. آن چه در این باره مهم است آن که شرکت باید حداکثر چهار ماه بعد از پایان سال مالی مجمع عادی سالیانه خود را برگزار کند.

مجمع سالیانه:
به همین دلیل اکثر نمادهای بورسی در آخرین فرصت یعنی اواخر تیرماه، اصطلاحا به مجمع می روند. سهامداران اصلی شرکت ضمن ملاحظه گزارش های عملکرد و نظر بازرس در مجمع درباره برخی موارد تصمیم می گیرند. مهم ترین موضوع تصمیم گیری شرکت ها در مجمع عادی سالیانه، تعیین میزان سود نقدی تقسیمی است. مثلا شرکتی که در سال مالی قبل، ۵۰ تومان به ازای هر سهم سود ساخته می تواند همه یا بخشی از این ۵۰ تومان را (به تصمیم سهامداران) نقد توزیع کند یا این که به ذخایر خود بیفزاید. شرکت ها حداکثر هشت ماه پس از برگزاری مجمع فرصت دارند سود نقدی تعیین شده در مجمع را به حساب سهامداران واریز کنند.

توقف و بازگشایی:
شرکت ها موظفند حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع، آگهی دعوت، تاریخ و مکان برگزاری مجمع و صورت های مالی را در سامانه کدال افشا کنند. به طور معمول دو روز قبل از برگزاری مجمع، نماد شرکت متوقف شده و قابل خرید و فروش نخواهد بود. بنابراین اگر به هر دلیلی (مثلا فاصله زیاد مجمع تا پرداخت سود یا تحلیل درباره آینده سهم بعد از مجمع) بخواهید از سهم خارج شوید باید قبل از توقف سهم آن را بفروشید. حدود دو روز بعد از مجمع نیز نماد بازگشایی خواهد شد.

تحلیلی بر صنعت پتروشیمی و وضعیت نمادهای این گروه

حرکت های ناهماهنگ در بزرگ ترین گروه بازار سرمایه

تحلیلی

صنعت پتروشیمی بزرگ ترین صنعت بورسی است که در آن همه نوع نماد؛ از شرکت های کوچک تا غول های بزرگ در رسته های مختلف وجود دارد که هر کدام طی ماه های گذشته حرکات متفاوتی داشته است. در ادامه ضمن ارائه کلیتی از نمادهای مختلف حاضر در این صنعت، وضعیت شاخص پتروشیمی و متغیرهای بنیادین موثر بر آینده این صنعت را بررسی خواهیم کرد.

یک نقشه هوایی از صنعت پتروشیمی در بورس

به طور کلی بیش از ۷۰ شرکت در گروه محصولات شیمیایی درج نماد شده اند که بیش از ۵۰ نماد فعال هستند و بقیه در صف عرضه اولیه اند. ۲۹ نماد فعال در بورس، شش نماد در بازار دوم فرابورس، ۱۸ شرکت در بازارهای پایه ب و ج فرابورس و یک مورد هم در بازار شرکت های کوچک (SME) حضور دارند. حتما می دانید که شرکت های حاضر در بازار پایه فرابورس از شفافیت کمتری برخوردارند و حتی امکان محاسبه P/E آن ها نیست. ضمن این که به دلیل بازه نوسان روزانه بزرگ تر ریسک بیشتری دارند. بنابراین می توانید بررسی خود را از ۳۵ نماد بورسی و فرابورس (بازار عادی) شروع کنید.

چند نکته کاربردی برای تحلیل گروه پتروشیمی

* در سطح کلان، نرخ های دلار و نفت بر این گروه موثر است.
* درباره شرکت های صادراتی، عمدتا بازار هدف چین، کشورهای شرق آسیا و ترکیه است؛ تحولات اقتصادی این کشورها و همچنین مناسبات سیاسی بر بازار فروش شرکت ها موثر است.
* با توجه به رانتی که برخی شرکت های گروه (۴ گروه اول در جدول فوق)، از محل نرخ خوراک در اختیار دارد و همچنین خصولتی بودن شرکت ها، تصمیمات دولت و همچنین مناسبات سیاسی داخلی و لابی های انجمن های صنفی گروه با دولت و مجلس، درباره نرخ خوراک و... بر عملکرد آتی آن ها بیش از دیگران موثر است.
* برای دریافت اخبار و تحلیل های این گروه می توانید از پایگاه های زیر استفاده کنید: http://www.petrotahlil.ir/، http://donyayebourse.com/ بخش پتروشیمی.
* برخی نمادها مثل متانول سازان در ماه های گذشته رشد قابل توجهی را ثبت کرده اند و ممکن است اتفاقات مثبت فعلی و آتی (رشد دلار و رشد نرخ نفت و متانول) را پیش خور کرده باشند. باید دنبال نمادهایی بود که هم آینده مثبت دارند و هم هنوز به آن واکنش نشان نداده اند.
* برخی می گویند که بعد از فولادی ها و معدنی ها و پالایشی ها که این روزها میدان دار هستند، پتروشیمی لیدر بعدی بازار خواهد بود. البته باید توجه کرد که شرکت های این گروه از جهات مختلف (مواد اولیه و محصولات و نوع بازار) متنوع هستند و نمی توان انتظار حرکتی هماهنگ برای همه ۵۰ نماد داشت. چنان چه برخی هم اکنون رشدهای قابل توجه ثبت کرده اند اما برخی هنوز در رکودند.

	تعداد نماد	فهرست نمادها	توضیحات و نکات کلیدی درباره نحوه تحلیل گروه
تولید کنندگان مواد پایه پتروشیمی	۳	هلدینگ ها: فارس، تاپیکو، پترول	این شرکت ها سهامدار تعداد زیادی از شرکت های پتروشیمی (و بعضا پالایشی) هستند که در صورت رشد کلی گروه، رشد خواهند کرد. البته شرکت های زیر مجموعه هر کدام باید به تفکیک بررسی شود.
	۲۲	دیگر: شاملا، شاراک، مارون، شفارا، جم، شفارس، شسینا، شیران، شکلر، شمواد، داراب، زنجان، شجم، ممسنی، دهدشت، جهرم، شستان، فسا، شصفها، شگامرن، کازرو، شکبیر	این شرکت ها که در بازارهای مختلف (بورس، عادی فرابورس و بازار پایه و SME) معامله می شوند، عمدتا خریدار مواد تولیدی پالایشگاه ها مثل نفتا و... هستند و انواع محصولات الفینی مثل پلی اتیلن، پروپیلن و... تولید می کنند. تک نرخی شدن ارز می تواند حاشیه سود برخی از این شرکت ها را به شدت کاهش دهد چرا که مواد اولیه را با ارز مبادله ای می خرند و محصولات را با دلار آزاد می فروشند.
	۳	متانول سازان: شفن، زاگرس و شخارک	این دو گروه عمدتا گاز طبیعی دریافت و متانول (گروه اول) کودو اوره و آمونیاک (گروه دوم) تولید می کنند. درصد بالایی از هزینه ها مربوط به گاز طبیعی است که در صورت افزایش نرخ آن حاشیه سود کاهش خواهد یافت. گمانه هایی مبنی بر رشد قیمت گاز این واحدها همراه با دیگر حامل های انرژی در بودجه ۹۷ وجود دارد. با توجه به صادراتی بودن اکثر آن ها، نرخ دلار و قیمت جهانی نفت (که قیمت محصولات پتروشیمی را متاثر می کند) در تحلیل آن ها باید مد نظر قرار گیرد.
تولید کنندگان ترکیبات کود و نیتروژن	۶	پارسیان-خراسان-کرماشا-شیراز-پردیس	
شوینده و بهداشتی	۸	شپارس-شگل-شپاکسا-ساینا-پاکشو-پاکوش-تولی پرس-شکف	این سه گروه، محصولات متنوع، از مواد بهداشتی و آرایشی تا رنگ، الیاف مصنوعی، سموم، پلاستیک اولیه و لاستیک، دوده صنعتی و... تولید می کنند که هر کدام باید به تفکیک بررسی شوند.
رنگ و جوهر	۴	شلعاب، پارس پامچال، شرنگی و شتوکا	
دیگر	۶	وپترو، شکربن، شدوص، پلی اکریل، شپترو، شسم	
نمادهای غیرفعال	۱۹	پتروممسنی، پتروددهشت، تهدشت، شبصیر، شغدیر، نوری، پتروکوهدشت، بیستون، بوعلی، تولیددارو، پتروگچساران، پتروباختر، پتروتبریز، دماوند، سلمان، مرجان، کاوبان، مروارید، پلینار	این شرکت ها یا در بازار سوم ثبت شده اند یا این که با وجود درج نماد، هنوز عرضه اولیه نشده اند بنابراین هنوز قابل معامله نیستند و صرفا برای تکمیل فهرست در این جا ارائه شده اند.

مراجع آماری و اطلاعاتی

سوالات و ایده های خود را برای ما ارسال کنید

۲۰۰۰۹۹ | ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰

نحوه دسترسی به آخرین گزارش های شرکت ها

کدال یا TSETMC؟

گزارش ها و اطلاعیه های رسمی شرکت ها، مهم ترین مرجع اطلاعاتی و تحلیل برای بررسی آینده سهم است. در این باره حتما نام کدال را شنیده اید؛ پایگاه کدال به آدرس CODAL.IR محلی است که آخرین اطلاعیه های شرکت ها در آن جا برای ملاحظه عموم بارگذاری می شود. البته این اطلاعیه ها معمولا به سرعت در دیگر پایگاه های رسمی که قبلا با آن ها آشنا شدیم نیز منتشر می شود. جدول زیر این پایگاه ها و اطلاعات اصلی منتشر شده آن ها را نشان می دهد.

اما درباره این که برای دسترسی به آخرین گزارش ها و اطلاعیه های شرکت ها چه کنیم پاسخ ساده است؛ می توان از هر چهار پایگاه اول جدول فوق استفاده کرد. اما تفاوت هایی هم وجود دارد.

اگر قصد ملاحظه آخرین اطلاعیه های یک شرکت را دارید پایگاه های اول تا سوم فوق مناسب تر است چرا که آخرین اطلاعیه های همان شرکت به ترتیب تاریخ عرضه در دسترس است. اما اگر می خواهید نوع خاصی از اطلاعیه (مثلا صورت های مالی یا آگهی افزایش سرمایه یا ...) را در دوره زمانی شرکت یا شرکت های خاص ببینید، پایگاه کدال امکان جست وجو بر این اساس را فراهم کرده است.

پایگاه	آدرس	ارائه اطلاعیه ها و گزارش ها	دیگر ویژگی ها
شرکت مدیریت فناوری بورس	tsetmc.com	بله	دارای اطلاعات همه نمادها
پایگاه بورس اوراق بهادار تهران	tse.ir	بله	دارای اطلاعات نمادهای بورسی با وضعیت ظاهری و امکانات بهتر
پایگاه فرابورس ایران	ifb.ir	بله	دارای اطلاعات نمادهای فرابورسی و انواع اوراق مسکن و...
کدال	codal.ir	بله- فقط اطلاعیه دارد	مرجع انتشار اطلاعیه ها و گزارش های همه شرکت ها
مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران	fipiran.com	خیر	دارای اطلاعات مالی همه نمادها همراه با اطلاعات تحلیلی و تاریخچه

آشنایی با مفهوم نقدشوندگی و محاسبه آن در بازار بورس

سنجش احتمال حبس نقدینگی

آموزشی

یکی از مفاهیم اولیه مهم در بازار سرمایه، و به طور کلی هر بازار سرمایه گذاری، مسئله نقدشوندگی دارایی است. هر سرمایه گذاری در کنار برآورد سود سرمایه گذاری در دارایی، به ریسک های آن و همچنین قابلیت نقدشوندگی آن نیز تاکید می کند.

منظور از نقدشوندگی این است که شما بعد از سرمایه گذاری در یک دارایی با چه سرعت و کیفیتی بتوانید دوباره دارایی را به وجه نقد تبدیل کنید؛ مثلا نقدشوندگی سرمایه گذاری در بازار دلار و سکه عمدتا بالا و مسکن کمتر از آن است.

در بازار سرمایه، قابلیت نقدشوندگی وابسته به سهم شرکت ها و وضعیت کلی بازار متفاوت است. ممکن است سهمی که شما خریداری کرده اید به دلیلی از سوی ناظر بازار بسته شود. در این حالت تا بازگشایی مجدد سهم شما امکان نقد کردن سرمایه خود را ندارید. علاوه بر آن کاهش شدید میزان معاملات در یک سهم یا کلیت بازار به دلیل نبود نقدینگی و رخوت بازار هم ممکن است شرایطی را ایجاد کند که امکان فروش همه دارایی در زمان دلخواه فراهم نشود؛ یعنی خریداری برای سهم وجود نداشته باشد؛ به ویژه آن که شما نخواهید سهم را در قیمت های بسیار پایین بفروشید.

نقدشوندگی چقدر مهم است؟

واقعیت این است که اهمیت نقدشوندگی بیشتر از آن که به اصل آن مرتبط باشد به شما مرتبط است؛ اگر کسی با دید بسیار بلندمدت پولش را وارد سهمی می کند و در کوتاه مدت نیازی به آن ندارد لازم نیست برای انتخاب سهم خیلی روی نقدشوندگی تمرکز کند. بر عکس اگر کسی می خواهد فقط برای یک دوره کوتاه چندماهه پولش را وارد سرمایه کند و بعد از آن به آن نیاز دارد یا این که می خواهد بعد از دوره ای در سهام دیگری سرمایه گذاری کند باید روی نقدشوندگی حساس تر باشد. این گروه برای سنجش نقدشوندگی یک سهم می توانند به معیارهای زیر توجه کنند:

تعداد روزهای بسته در یک سال گذشته

به طور کلی نمادها در مواقع خاص مثل زمان برگزاری مجامع، ارائه گزارش های تعدیل قابل توجه سود و مانند آن بسته می شوند که گریزی از آن نیست. اما برخی سهم ها به طور کلی پرحاشیه هستند و تعداد روزهای بسته بودن آن ها بیشتر است. مثلا برخی نمادهای بانکی به دلیل ابهام در صورت های مالی مدت ها است که بسته اند. برای دیدن سابقه تعداد روزهای بسته یک سهم در گذشته ساده ترین کار ملاحظه نمودار تغییرات قیمت سهم است. دوره هایی که قیمت یک خط راست افقی است و تغییر نکرده نماد بسته بوده است. برای بررسی دقیق تر می توانید به سایت مدیریت فناوری بورس (TSETMC.COM) مراجعه کرده و با طی مسیر زیر تعداد روزهای بسته در ۳ و ۱۲ ماه گذشته را برای نماد دلخواه ملاحظه کنید.

میزان معاملات و تعداد روزهای بدون معامله

البته ممکن است سهمی باز باشد اما باز هم امکان نقد کردن پول برای شما میسر نباشد. به طور کلی برخی سهم ها کمتر مورد توجه بازارند و تعداد معاملات در آن ها اندک و فاصله سفارش های خرید و فروش بسیار بالاست. ممکن است یک نماد در یک روز کاری اصلا معامله نشود. برای ملاحظه و بررسی سهم از نظر ارزش و میزان معاملات در روزهای گذشته، می توانید در پایگاه TSETMC بعد از باز کردن صفحه نماد مدنظر، گزینه "سابقه" معاملات را انتخاب کنید و در ستون سوم میزان معاملات در هر روز را رصد کنید.

نماد جزو ۵۰ شرکت برتر هست؟

شرکت بورس به صورت دوره ای ۵۰ شرکت برتر را معرفی می کند. انتخاب این شرکت ها بر اساس سه معیار انجام می شود که دو مورد از آن ها (میزان و تناوب داد و ستد) مسقیما نشان دهنده قابلیت نقدشوندگی سهم است. بنابراین اگر خیلی نگران نقدشوندگی پول خود هستید می توانید تعداد بیشتری از ۵۰ شرکت برتر را در سبد خود جای دهید.

شاخص های نقدشوندگی تهیه شده را بررسی کنید

برخی شرکت های تحلیل بازار، شاخص هایی برای نقدشوندگی سهم تهیه و ارائه می کنند. این شرکت ها نقدشوندگی سهم را به صورت درصد گزارش می کنند.

خودتان مدتی با سهم باشید
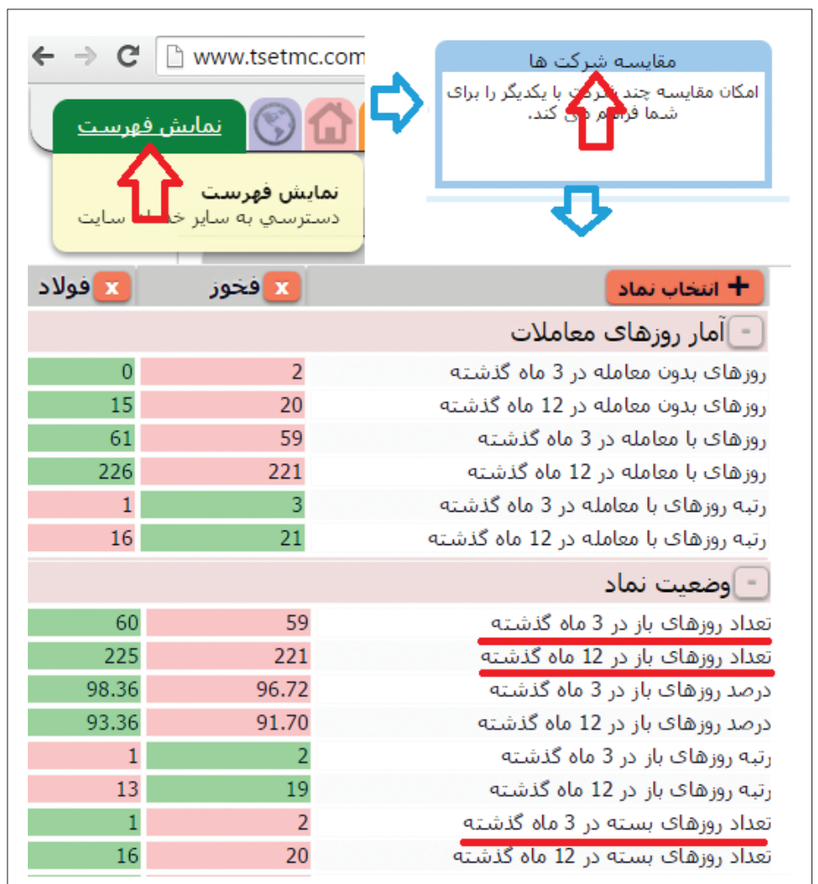
البته بهترین کار این است که خودتان مدتی سهم را رصد کنید. مثلا اگر قرار است پنج شرکت را در نهایت در سبد خود قرار دهید، ۲۰ نماد منتخب خود را به مدت چند هفته رصد کنید؛ یعنی هر روز تغییرات قیمت، میزان معاملات و از آن مهم تر، تعداد بازیگران فعال سهم و ترکیب آن (حقیقی یا حقوقی) را هر روز رصد کنید. همچنین فاصله سفارش های خرید و فروش را در نظر داشته باشید. در این حالت قطعا برداشت بسیار دقیق تری از قابلیت نقدشوندگی سهم (در کنار دیگر ویژگی های مهم آن) به دست خواهید آورد.